

didactic way of formation of foreign language communicative competence]. [online]. Available at: <http://www.dissercat.com/content/veb-kvest-tehnologiya-kak-didakticheskoe-sredstvo-formirovaniya-inoyazychnoi-kommunikativno> [cit. 2020-08-11] [in Russian].

2. Fandej, VA. 2010. Smeshannoe obuchenie vs obuchenie s podderzhkoj IKT [Blended Learning vs ICT Supported Learning], in Nazarenko, AL (ed.), *Informacionno-kommunikacionnye tehnologii v lingvistike, lingvodidaktike i mezhkulturnoj kommunikacii*, Moskva, iss. 4. 2010. pp. 100-104. [in Russian]

3. Gharbovska, L.Gh. and Rozhok, I.L. et al. 2015. Avtorskyj posibnyk «Veb-kvest na urokakh ukrajinsjkoji movy ta literatury jak zasib aktyvizaciji navchaljnoji dijalnosti uchniv» [Author's guide "Web-Quest on the lessons of Ukrainian language and literature as a means to enhance the training of students]. [online]. Available at: http://osvita.ua/school/lessons_summary/edu_technology/45861/ [cit. 2020-09-14] [in Ukrainian].

4. Kostenko, O.V. 2014. Samostijna robota studentiv v umovakh osobystisno-orijentovanogho navchannja ta jiji informacijno-metodychne zabezpechennja pry vyvchenni inozemnoji movy [Independent work of students in student-centered learning and its informational and methodological support during learning a foreign language]. *Visnyk Zaporiz. nac. un-tu (Ser. Ped. nauky) [Journal of Zaporizhzhya National University (Teaching Science Series)]*, 2014. № 2(23). P. 52–61. [in Ukrainian].

5. Kotova, A.V. and Savchenko, N.M. 2015. Osnovni vydy samostijnoji roboty studentiv nemovnykh fakuljtetiv [The main types of independent work of students of non-linguistic faculties]. *Zbirnyk naukovykh pracj. Vykladannja mov u vyshhykh navchaljnykh zakladakh osvity na suchasnomu etapi. Mizhpredmetni zv'jazky. Naukovi doslidzhennja. Dosvid. Poshuky [Collected Works. The Teaching of Languages in Higher Educational Institutions Today. Intersubject Ties. Scientific Research. Experience. Search]*, 2015. P. № 27. 51 – 58. [in Ukrainian]

6. Remizantseva K. 2019. Using the Model of Blended Learning in Teaching the English Language to Students of Non-language Specialties. *Problemy inzhenerno-pedahohichnoi osvity [Problems of engineering and pedagogical education]*. 2019. № 64.P. 143 – 154. [in English]. ISSN 2074-8922

7. Tomlinson, B & Whittaker, C eds. 2013. *Blended Learning in English Language Teaching: Course Design and Implementation*, British Council, London. 2013. 252 p. [in English] ISBN: 978-0-86355-706-4

Викладання української мови в контексті дистанційного навчання

Ланова І.В.

ст. викл. кафедри професійної та соціально-гуманітарної освіти

Криворізький національний університет

м. Кривий Ріг, Україна

e-mail: lanovaya@ukr.net

Інформаційні й комунікаційні технології стали новою революцією в сучасному суспільстві. Як відзначають науковці в педагогічній літературі, телекомунікації й комп'ютерні технології в навчанні відкривають дорогу новим

формам подання інформації в передаванні знань. Це, своєю чергою, веде до появи нової освітньої моделі, заснованої на опосередковано-невимушеному спілкуванні: «комп'ютер (джерело знань або інформації, навчання, контроль) – учитель (постановка цілей навчання, допомога в інтерпретації інформації, відбір матеріалу для навчання з різних джерел, зокрема друкованих, організація індивідуальної, групової та колективної роботи, керування процесом навчальної діяльності учнів (студентів) з електронними засобами навчання через партнерство, організація об'єктивних форм контролю – учень (сприйняття та засвоєння, самостійна робота під керівництвом та при сприянні вчителя, самоконтроль)».

Отже, провідними формами навчання стрімко стають навчання в інтернеті, назване дистанційним, та його особливий напрямок – онлайн-навчання. Слід відзначити, що однією з освітніх галузей, що активно використовує нові форми навчання, є лінгводидактика. Методико-педагогічні інновації останніх років у цій царині пов'язані з активним розвитком нового напряму дидактичної науки – комп'ютерної лінгводидактики.

Особливістю дистанційного навчання є: 1) віддаленість учня (студента) від викладача; 2) самостійність; 3) активна інтеграція інформаційних засобів і ресурсів у процес навчання. Безумовно, дистанційне навчання має як позитивні, так і негативні сторони. Безсумнівна значущість цієї форми обумовлена тим, що вона сприяє підвищенню мотивації навчання, є джерелом інформації, стимулює самоосвіту, підвищує інформативність, інтенсивність, результативність тощо.

Разом з тим, багато фахівців відзначають, що комп'ютерні технології при навчанні, з одного боку, допомагають розвивати інтелектуальні й комунікативні уміння учнів (студентів), сприяють реальному спілкуванню з носіями мови в усній та писемній формах, але, з іншого боку, не забезпечують ґрунтового засвоєння знань. Крім того, учасник комунікації при дистанційному навчанні може відчувати деякі негативні емоції (тобто спілкування в онлайн-овому

режимі часто оцінюється як «холодне», що позбавлене індивідуальних рис), відчуття відсутності аудиторії ті відчуття «випадіння» з колективу. Звичайно, негативним є і той факт, що в педагогічному спілкуванні за допомогою комп'ютера затемнюється «привабливість» учителя (викладача) та його емоційний вплив на учня (студента), стираються контакти із одногрупниками.

У дистанційній освіті велике значення відіграють віртуальні семінари, конференції, вебінари, електронне листування з викладачами, віртуальні психологічні тести й опитування, колективна робота в мережі (наприклад, з використанням відеоконференцій тощо). Дистанційне, зокрема й лінгвістичне, навчання створює широкі можливості спільному застосуванню навчальних та інформаційних технологій. Однак на сучасному етапі його організація створює цілий комплекс нерозв'язаних проблем, спочатку пов'язаних з поширенням коронавірусної інфекції, потім з початком війни, розв'язаної проти України збоку росії – країни-терористки. Перш за все, це погане оснащення викладачів закладів вищої освіти сучасними комп'ютерами, а заклади освіти – комп'ютерними класами з високошвидкісним виходом в інтернет, недостатня розробленість спеціалізованого програмного навчання, що забезпечує пошук інформації в мережі.

Отже, для якісного й доступного дистанційного навчання української мови недостатньо механічно впровадити їх у систему навчання, необхідний творчий підхід до справи, створення налагодженої системи навчальної роботи викладача і студентів, учителів та учнів.